

Der Ring des Nibelungen

Ein Bühnenfestspiel für drei Tage und einen Vorabend

Das Rheingold

Vorabend

wereldpremière 22 september 1869, Hoftheater, München

Componist: Richard Wagner

Libretto: Richard Wagner

Eerste tafereel

Op de bodem van de Rijn houden de drie Rijndochters de gnoom Alberich voor de gek (**Weia! Waga! Woge, du Welle**). Telkens lokken ze hem naar zich toe en steeds wijzen ze hem lachend weer af, tot hij er horendol van wordt (**Garstig glatter glitschriger Glimmer!**). De zon breekt door en het Rijngoud verspreid een verblindende gloed. Het is de schat die de Rijndochters zorgvuldig bewaken (**Lugt, Schwestern!**). Degene die het goud weet te stelen en er een Ring uit smeedt zal almachtig worden. Maar dat zal dan wel iemand moeten zijn die de liefde heeft afgezworen. Van Alberich hebben de Rijndochters dus niets te vrezen, denken ze, maar dat blijkt een vergissing (**Bangt euch noch nicht?**). De door henzelf gefrustreerde Alberich heeft net de liefdesvloek uitgesproken en gaat er met het goud vandoor.

Tweede tafereel

Wotan is trots op zijn godenburcht die hij liet bouwen door de reuzen Fasolt en Fafner (**Vollendet das ewige Werk!**). Zijn vrouw Fricka is minder gelukkig omdat hij haar zuster Freia als beloning aan de reuzen heeft beloofd. Wotan stelt haar gerust: de reuzen zullen Freia niet krijgen. Loge is al onderweg om een geschikt alternatief te zoeken. Fasolt en Fafner komen hun beloning halen (**Sanft Schloß schlaf dein Aug**). Ze nemen geen genoegen met een alternatief, want Wotan is de hoeder van verdragen en hij zal toch zelf als eerste zijn afspraken moeten nakomen. (Bovendien weet Fafner dat de gouden appels van Freia de bron voor het eeuwige leven van de goden zijn). Ze willen Freia meenemen. Haar broers Froh en Donner dreigen met geweld (**Breche denn alles!**). Wotan weet hen maar net tegen te houden. Dan komt Loge met het slechte nieuws: hij heeft niets kunnen vinden. Wotan is woedend, maar Loge (**Immer ist Undank Loges Lohn!**) vertelt snel dat hij wel heeft ontdekt dat Alberich uit het Rijngoud intussen een Ring heeft gesmeed. Iedereen is het erover eens dat Alberich deze Ring niet mag houden. Wotan zal samen met Loge afdalen naar het onderaardse Nibelheim (**Auf, Loge! Hinab mit mir!**). Ze zullen het goud halen en het als losprijs voor Freia aan de reuzen geven.

Derde tafereel

Het Nibelungenvolk is geheel in de macht van Alberich, die hen dwingt om dag en nacht sieraden uit het goud te smeden (**Hehe! Hehe!**). Zelfs zijn broer Mime laat hij zwoegen. Wotan en Loge horen van Mime dat Alberich een Tarnhelm heeft laten maken waarmee de drager van gedaante kan veranderen (**Mit arger List schuf sich Alberich**). Mime hoopte deze helm zelf te kunnen gebruiken om te vluchten, maar dat is niet gelukt. Alberich laat zich door Loge verleiden tot een demonstratie met de Tarnhelm (**Wen doch faßte nicht Wunder, erfährt er Alberichs Werk?**). Loge vraagt of hij ook in een pad kan veranderen. Als Alberich bewijst dat hij dit kan, nemen ze het diertje gevangen en verlaten ze Nibelheim.

Vierde tafereel

Alberich heeft geen keus. Wotan laat hem alleen gaan als hij het Rijngoud afstaat (**Wohlan, die Nibelungen rief ich mir nah**). Ook de ring wil Wotan hebben. Alberich spreekt, als hij de ring afdraagt, een vloek uit: zolang hijzelf de Ring niet bezit, zal de drager getroffen worden door ellende en iedereen die de Ring niet draagt zal door jalousie worden verteerd (**Bin ich nun frei?**).

Fasolt en Fafner eisen op hun beurt het Rijngoud van Wotan. Het goud moet zo hoog worden opgestapeld dat ze Freia niet meer kunnen zien (**Das Weib zu missen, wisse, gemutet mich weh**). Steeds vinden ze nog een kiertje in de stapel waardoor Freia zichtbaar is. Uiteindelijk moet ook de Tarnhelm op de enorme berg goud. En de Ring. Wotan weigert dit, maar oermoeder Erda waarschuwt dat de Ring de goden groot onheil zal brengen (**Weiche, Wotan! Weiche!**). Wotan gooit de Ring alsnog op de stapel en Freia is vrijgekocht. Onmiddellijk ontstaat er ruzie tussen de twee reuzen over de verdeling van het goud (**Halt, du Gieriger!**). Fafner slaat Fasolt dood en neemt alles mee. De vloek van de Ring heeft een eerste slachtoffer gemaakt.

Om de lucht te klaren tovert Donner met zijn hamer een regenboog tevoorschijn die als een brug naar de godenburcht leidt (**Schwüles Gedünst schwebt in der Luft**). Wotan wil met Fricka over deze boog de burcht binnengaan (**Abendlich strahlt der Sonne Auge**). Beneden in de diepte horen ze het geklaag van de Rijndochters (**Rheingold! Rheingold!**).